

gemeente
Haarlemmermeer

Aanbesteding Accountantsdiensten

Nota van inlichtingen

Document:	Nota van Inlichtingen 2
Aanbesteding:	Accountantsdiensten
Aanbesteder:	Gemeente Haarlemmermeer
Procedure:	Europees openbaar
Kenmerk:	2020-317
Status:	Definitief
Aantal pagina's:	12
Datum:	11 februari 2021

Hierbij ontvangt u de mededelingen van de opdrachtgever, de vragen en bijbehorende antwoorden naar aanleiding van bovengenoemde aanbesteding ten behoeve van de gemeente Haarlemmermeer.

Deze nota van inlichtingen behoort bij en maakt integraal onderdeel uit van de aanbestedingsstukken.

Vragen inschrijvers en antwoorden:

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
111	Programma van Eisen / Inhoud	par 3.1	In paragraaf 3.1 (en e-36) wordt gesproken over de opdracht tot controle op de fractieverantwoordingen. In antwoord 14 van de Nota van Inlichtingen wordt ook gesproken over “controle”. Uit de additioneel verkregen stukken (bijlage B.1) leiden wij af dat de accountant geen controle uitvoert, maar overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht overeenkomstig standaard 4400N. De uitkomsten worden gerapporteerd in een rapport van feitelijke bevindingen. Kunt u bevestigen dat de optionele opdracht met betrekking tot de fractieverantwoordingen geen controle-opdracht betreft, maar een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden overeenkomstig standaard 4400N, waarbij geen assurance wordt verkregen?	In de afgelopen jaren is door gemeente opdracht tot het verkrijgen van een rapport van bevindingen gegeven. Voor de toekomst wordt bij de controle op de fractieverantwoordingen opdracht tot het verkrijgen van een controleverklaring gegeven.
112	Programma van Eisen / Inhoud	Bijlage VI	In het Plan van aanpak Rechtmatigheidsverantwoording is in H8 een planning opgenomen waarin staat dat op 17 december 2020 de verantwoordingsgrens (en rapportagetolerantiegrens) wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Kunt u aangeven welke bedragen (of percentages) zijn vastgesteld door de gemeenteraad?	De gemeenteraad heeft op 28 januari 2021 de verantwoordingsgrens vastgesteld op 1% en de rapportagetolerantiegrens op €200.000,=

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
113	Programma van Eisen / Inhoud	Bijlage XI	Uit het rapport van feitelijke bevindingen stellen wij vast dat de accountant overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht overeenkomstig standaard 4400N. In H3 wordt bij punt 3 het volgende aangegeven: “Wij hebben vastgesteld dat de bestedingen zoals opgenomen in de fractieverantwoording over 2019 in voldoende mate zijn onderbouwd met brondocumenten, zoals facturen en zijn besteed in overeenstemming met het bestedingskader zoals opgenomen in artikel 2 van de Verordening.”. Het vaststellen dat bestedingen zijn besteed overeenkomstig de norm (hier de verordening) impliceert een controle (assurance). Daarnaast is een aantal termen in de opdracht gehanteerd die subjectiviteit met zich meebrengen (zoals “in voldoende mate” en “juiste toerekening”). Kunt u aangeven hoe dit zich verhoudt tot de toepassing van de 4400N standaard?	Zie het antwoord op vraag 111. De standaarden die door de NBA zijn voorgeschreven betreffen kwaliteitsbepalingen die binnen de beroepsgroep van accountants worden gehanteerd.
114	PvE - Gunningscriteria / Kwalitatief	par 1.3.1	Bij G2 wordt gevraagd om een toelichting te geven op de volgende vraagstelling: “Wat voor controleaanpak hanteert u ‘as is’ voor de gemeente Haarlemmermeer en welke functie vervult de VIC daarbij?”. Hoe dienen wij de term “as is” te interpreteren (mede in relatie tot de rechtmatigheids-verantwoording die vanaf 2021 van kracht is)?	“As is” houdt in dat er gevraagd wordt naar uw controleaanpak in de huidige situatie. De relatie die hierbij met de rechtmatigheidsverantwoording geldt kunt u in samenhang met de vraagstelling van gunningscriterium G4 en gunningscriterium G5 weergeven.

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
115	PvE - Gunningscriteria / Kwalitatief	par 1.3.1	Bij G2 wordt gevraagd om een toelichting te geven op de volgende vraagstelling: "Wat zijn de minimumvereisten waar de gemeentelijke geledingen van ambtelijke organisatie, directie en raad aan moeten voldoen om de beheersing in een gemeente als Haarlemmermeer te waarborgen en een goede samenwerking met de accountant mogelijk te maken?" Hoe verhoudt deze vraag zich tot de verantwoordelijkheid voor het college in het kader van de beheersing in de gemeente en samenwerking met de accountant?	Het college is abusievelijk niet in deze rij opgenomen. Het gaat hier om de opeenvolgende verantwoordelijkheden voor controle en toezicht van genoemde geledingen, die uiteindelijk allen een rol bij de accountantscontrole spelen. De vraag is er op gericht van de accountant te vernemen aan welke minimumvereisten de geledingen van zowel ambtelijke organisatie, directie, college en raad moeten voldoen om een goede samenwerking mogelijk te maken. Het college is als dagelijks bestuur uiteindelijk verantwoordelijk voor de beheersing in de gemeente en legt daarover verantwoording af aan de raad.
116	PvE - Gunningscriteria / Kwalitatief	par 1.3.1 en par 1.3.4	In uw antwoord op vraag 41 geeft u aan: "Afbeeldingen tellen mee in het maximale aantal pagina's. Afbeeldingen worden niet tevens separaat als bijlage toegevoegd." Wij merken tijdens het schrijven dat de voorgeschreven maximale aantallen A4 per gunningscriterium krap zijn. Ook gezien bijvoorbeeld het grote aantal vragen dat beantwoord moet worden in het kader van G2. Is het mogelijk het toegestane aantal A4 voor G2 uit te breiden naar 5 A4 en voor G5 1 A4 extra toe te staan?	Akkoord. Voor gunningscriterium G2 wordt de maximaal toegestane hoeveelheid pagina's opgeschroefd van 3 naar max. 5 pagina's A4 enkelzijdig lettertype Arial, lettergrootte 10 pt. Voor gunningscriterium G5 wordt de maximaal toegestane hoeveelheid pagina's verhoogd van 2 naar max. 3 pagina's A4 enkelzijdig, lettertype Arial, lettergrootte 10 pt

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
117	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 4.5	Vraag 64-67 Vrijwaring artikel 4.5 AIV. In de antwoorden op vraag 64, 65, 66 en 67 geeft u aan niet akkoord te gaan met de voorstellen om artikel 4.5 AIV buiten toepassing te verklaren dan wel aan te passen. U geeft aan dat deze bepaling met name (doch niet uitsluitend) ziet op boetes die worden opgelegd in het kader van de Wet arbeid vreemdelingen. Hiermee schept u geen duidelijkheid. Feit blijft dat deze bepaling zeer breed is geformuleerd en derhalve een vrijwaring behelst voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties die de Gemeente krijgt opgelegd. Zoals door diverse kantoren aangegeven, is deze onbeperkte en onvoorwaardelijke vrijwaring voor de accountant niet acceptabel. Uiteindelijk blijft de Gemeente altijd zelf verantwoordelijk voor diens eigen gedragingen. Bovendien wordt bij het opleggen van strafrechtelijke boetes en/of bestuursrechtelijke sancties door de betreffende autoriteit zelf rekening gehouden met toerekenbaarheid. De Gemeente zal dus slechts een boete/sanctie krijgen opgelegd als de betreffende autoriteit van mening is dat een bepaalde overtreding toerekenbaar is aan de Gemeente. Het is onzes inzien niet redelijk om dit vervolgens volledig op de Contractant af te wentelen en dit zal ons weerhouden om in te schrijven. Daarom verzoeken wij u nogmaals om artikel 4.5 buiten	Een toerekenbare tekortkoming is voor de gemeente een te krappe formulering. De gemeente wil ook gevrijwaard worden voor boetes als het gevolg van een beroepsfout door opdrachtnemer. De gemeente gaat akkoord met het als volgt aanpassen van artikel 4.5 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex, welke komt te luiden als volgt: "De Contractant vrijwaart de Gemeente voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de uitvoering van de Overeenkomst en die de Contractant of de Gemeente krijgt opgelegd."

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
			toepassing te verklaren. Mocht u hiermee niet akkoord gaan, kunt u dan in aanvulling opnemen dat de vrijwaring slechts geldt in geval van een toerekenbare tekortkoming door de Contractant en dat op de vrijwaring de beperking van aansprakelijkheid ex artikel 14.5 van overeenkomstige toepassing is?	

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
118	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 4.5	Wij stellen voor om de volgende zin toe te voegen aan artikel 4.5: “(..) als gevolg van handelen of nalaten van de Contractant in de uitvoering van haar werkzaamheden ten behoeve van de Gemeente.” Gaat u hiermee akkoord?	De gemeente gaat akkoord met een kleine wijziging en gaat akkoord met het als volgt aanpassen van artikel 4.5 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex: "De Contractant vrijwaart de Gemeente voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de uitvoering van de Overeenkomst en die de Contractant of de Gemeente krijgt opgelegd."
119	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 4.6	In de eerste Nota van Inlichtingen staat de herformulering voor artikel 4.6 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 op verschillende manieren geformuleerd. Zou u willen bevestigen hoe artikel 4.6 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 exact komt te luiden?	Artikel 4.6 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex komt als volgt te luiden: "De Contractant zal bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijn de voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de overeenkomsten die de Gemeente met derden heeft gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de Contractant, in acht nemen. Indien de Contractant bij de uitvoering van de Overeenkomst genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de Contractant dit eerst voorleggen aan de Gemeente, tenzij dit niet is toegestaan op grond van wet- en (beroeps)regelgeving."

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
120	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 8.3	- Artikel 8.3: Contractant kan geen afstand doen van persoonlijkheidsrechten waarover zij niet beschikt, zoals persoonlijkheidsrechten van haar personeel. Bent u bereid om deze bepaling buiten toepassing te laten?	De gemeente gaat hier niet mee akkoord. Artikel 8.3 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex stelt dat " <i>In geval partijen inzake het gestelde in lid 1 van dit artikel anders overeenkomen</i> , doet de Contractant voor zover mogelijk afstand van alle eventuele persoonlijkheidsrechten op in het kader van de Overeenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken." Er zijn afwijkend op lid 1 geen andere afspraken gemaakt zoals bedoeld in lid 3. Artikel 8.3 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex is dus niet van toepassing.
121	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 8.4	In uw antwoord op vraag 81 geeft u aan bereid te zijn om de bewoording 'te wijzigen' uit artikel 8.4 te schrappen. Dit zorgt ervoor dat u de accountantsverklaring niet inhoudelijk mag wijzigen. Ondanks het vervallen van deze bewoording is het door u gehanteerde gebruiksrecht nog altijd te ruim. U bepaalt immers volledig zelf op welke wijze u de resultaten gebruikt en op welke wijze u de resultaten weergeeft. Als u de resultaten met onze naam en logo mag publiceren en weergeven zoals u dat wilt, dan lopen wij het risico dat de resultaten uit de context worden getrokken, terwijl wij de vaktechnische verantwoordelijkheid dragen voor de resultaten. Wij zijn bereid om u een gebruiksrecht te verlenen waarbij u gebruik kunt maken van de resultaten binnen het doel waarvoor en de personen voor wie deze resultaten bedoeld zijn. Openbaar maken van de accountantsverklaring valt binnen dit doel. Pas wanneer u de resultaten buiten het doel wilt gebruiken waarvoor deze zijn opgesteld, dient u hiervoor schriftelijke toestemming aan ons te vragen. Bent u gelet op het voorafgaande alsnog bereid om uw gebruiksrecht in te	De gemeente gaat hier niet mee akkoord. In artikel 8.4 Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex is het gebruiksrecht reeds ingeperkt. De wijzigingen zoals u noemt in uw vraag zijn niet mogelijk. Het gebruiksrecht omvat enkel het recht om de resultaten onbeperkt te verveelvoudigen, openbaar te maken en toe te passen en " <i>indien overeengekomen</i> ook buiten het kader van de Overeenkomst waaruit de resultaten voortvloeien". Indien er in dit kader niets nader is overeengekomen, dan zal het gebruiksrecht dus niet tot buiten het kader van de Overeenkomst (waaruit de resultaten voortvloeien) strekken.

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
			kaderen, conform het door ons gedane voorstel in vraag 81? Het is voor ons niet duidelijk waarom een dergelijk gebruiksrecht voor u niet volstaat? Kan u aangegeven op welke wijze u gebruik wenst te maken van de geleverde diensten in zoverre dat dit niet past binnen het doel van deze diensten?	
122	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 8.8	- Artikel 8.8: Bent u bereid om het volgende toe te voegen: "In (....), zal de Contractant, voor zover deze toerekenbaar is aan Contractant, alle (.....) procedures.";	De aanbestedende dienst gaat hiermee niet akkoord. Inschrijver wordt geacht zelf goed te toetsen of door haar geleverde goederen en/of diensten inbreuk doen op dit intellectueel eigendom.

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
123	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 14.5	In uw antwoord op vraag 94, 95, 96 en 96 geeft u aan niet akkoord te gaan met de aansprakelijkheidsbeperking zoals opgenomen in het Model Algemene Voorwaarden van de NBA dat bedoeld is voor de grote accountantskantoren, zijnde de gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking van 3 maal het jaarhonorarium bij controle opdrachten (zie: https://www.nba.nl/globalassets/tools-en-voorbeelden/model-algemene-voorwaarden/6-model-av-variant-2-nl.doc). Hoewel wij het waarderen dat u bereid bent de aansprakelijkheid verder te beperken, is de bepaling nog altijd niet geheel in lijn met hetgeen in onze beroepsgroep gebruikelijk en acceptabel is. Kunt u met in acht neming van het voorgaande alsnog akkoord gaan met het opnemen van de volgende, marktconforme bepaling in de overeenkomst?: “In afwijking van artikel 14 lid 5 van de Algemene Inkoopvoorwaarden geldt het volgende. De totale aansprakelijkheid van opdrachtnemer jegens opdrachtgever voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door opdrachtnemer zouden zijn vermeden, is beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Indien de opdracht een langere doorlooptijd heeft dan twaalf	De betreffende bepaling door u voorgesteld gaat uit van: “maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien” Bij een onverhoopte aansprakelijkheidstelling kan een discussie ontstaan over wat onder ‘de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden’ zijn. Ook is de periode van 12 maanden met name in het eerste jaar te beperkend. De argumenten ten aanzien van de Gids proportionaliteit overtuigen niet, omdat niet wordt aangegeven wat gebruikelijk verzekeraar is in die branche en/of voor deze specifieke opdracht. De modelvoorwaarden van de NBA waarnaar u refereert betreft ook geen paritair vastgestelde tot stand gekomen algemene voorwaarden in de zin van de Gids Proportionaliteit en het is niet helder vanuit welke invalshoek deze geschreven zijn. Daarnaast kent de Nederlandse wet de begrippen directe en indirecte schade niet. Vandaar dat aanbesteder niet akkoord gaat met het 1 op 1 overnemen van de bepaling. Toch is aanbesteder bereid de aansprakelijkheid nog iets verder te beperken. Artikel 14.5 zoals bij de eerste nota van

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
			maanden, dan is de totale aansprakelijkheid in het kader van de opdracht beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft betaald en/of nog verschuldigd is over de laatste twaalf maanden voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Samenhangende fouten worden daarbij aangemerkt als één fout. De beperking van aansprakelijkheid geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van opdrachtnemer en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolg-, indirecte, bedrijfs- of strafschade en/of winstderving.	inlichtingen wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt: “De totale aansprakelijkheid in het kader van de overeenkomst van Contractant jegens Gemeente voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door Contractant zouden zijn vermeden, is beperkt tot driemaal de Basisprijs jaarrekeningcontrole zoals geoffreerd op het tarievenblad. De beperking van aansprakelijkheid geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van Contractant en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat.”

Vraag nr.	Document	par/art nr.	Vraag	Antwoord
124	Algemene Inkoopvoorwaarden 2015 met Annex	art. 14.5	In uw antwoord op vraag 96 bent u bereid geweest om artikel 14.5 van de AIV aan te passen. Onze aansprakelijkheid is beperkt tot een bedrag van € 750.000,- per kalenderjaar. Dit wijkt af van de in onze branche gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking. Uit voorschrift 3.9 D uit de Gids Proportionaliteit blijkt dat bij de beoordeling welke limitering van aansprakelijkheid proportioneel is o.a. gekeken dient te worden naar de gebruikelijke beperking van aansprakelijkheid in de betreffende branche. Door meerdere potentiële inschrijvers is een beperking van aansprakelijkheid voorgesteld die beter aansluit bij de branche, waarin wij werkzaam zijn. Wij verzoeken u dan ook om alsnog in te stemmen met een van de tekstvoorstellen bij de vragen 94, 95, 96, 97 of 98. De daarin opgenomen beperking wordt bij auditdiensten door de grotere kantoren vrijwel altijd toegepast, ook bij overheidsinstanties, die daar normaal gesproken mee instemmen. Het niet kunnen overeenkomen van een marktconforme aansprakelijkheidsbeperking kan voor ons een reden zijn om niet in te schrijven op deze aanbesteding. Kunt u instemmen met een markt gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking?	Zie het antwoord op vraag 123.